

ПРО СТАН ЗДІЙСНЕННЯ ПРАВОСУДДЯ ВИЩИМ СПЕЦІАЛІЗОВАНИМ СУДОМ УКРАЇНИ З РОЗГЛЯДУ ЦИВІЛЬНИХ І КРИМІНАЛЬНИХ СПРАВ У 2012 РОЦІ ТА ЗАВДАННЯ НА 2013 РІК

*Постанова пленуму Вищого спеціалізованого суду України
з розгляду цивільних і кримінальних справ
від 08 лютого 2013 р. № 2*

Заслухавши та обговоривши інформацію виконуючого обов'язки Голови, секретарів судових палат у цивільних і кримінальних справах та керівника апарату Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ про стан здійснення правосуддя Вищим спеціалізованим судом України з розгляду цивільних і кримінальних справ у 2012 р. та завдання на 2013 р., пленум Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ відзначає, що упродовж звітнього періоду робота суду із забезпечення здійснення правосуддя здійснювалася на належному рівні.

Аналіз статистичних даних, що характеризують діяльність Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ у 2012 р., свідчить про суттєве збільшення кількості справ, що надійшли до суду.

У 2012 р. на розгляді суддів судової палати у цивільних справах перебувало 79,3 тис. касаційних скарг, справ та заяв, що розглядаються в порядку цивільного судочинства. Середньомісячне надходження на кожного фактично працюючого суддю становило 130,7 касаційних скарг, справ та заяв (у 2011 р. — 116). Закінчено провадження майже у 55 тис. касаційних скарг. Залишок нерозглянутих касаційних скарг у цивільних справах становить 2,5 тис., із них залишено без руху — 2,4 тис.

У 2012 р. на розгляді суддів судової палати у кримінальних справах перебувало 24,8 тис. касаційних скарг, кримінальних справ та заяв, закінчено провадження (із урахуванням повернутих) у 24,2 тис. Середньомісячне надходження на кожного фактично працюючого суддю становило 60 справ і матеріалів (у 2011 р. — 43,6). Нерозглянутими залишилося лише 672 справи і матеріали.

У 2012 р. Верховний Суд України, переглянувши судові рішення Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ, скасував 90 судових рішень у цивільних справах, що становить майже 3 % від загальної кількості заяв, у кримінальних справах скасував 9 судових рішень, що становить 2,6 % від загальної кількості заяв про перегляд.

У зв'язку з набранням чинності КПК та з метою надання суддям методичної допомоги з питань його застосування у Вищому спеціалізованому суді України з розгляду цивільних і кримінальних справ було розроблено план заходів щодо їх реалізації, який успішно виконується. Зокрема, підготовлено відповідні роз'яснення положень КПК, які постійно доводяться до відома суддів апеляційних та місцевих судів; запроваджено проведення відеоконференцій із суддями апеляційних судів для напрацювання єдиних підходів до застосування КПК.

Судовими палатами у цивільних та у кримінальних справах постійно напрацьовувались правові позиції, що були викладені у відповідних інформаційних листах з метою забезпечення єдності судової практики.

У 2012 р. пленум Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ працював систематично та послідовно, відповідно до положень ч. 3 ст. 36 Закону України «Про судоустрій і статус суддів». На його засіданнях прийнято 16 постанов.

Крім того, суддями та працівниками апарату Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ здійснено понад 50 виїздів у регіони, проведено відповідну роз'яснювальну роботу серед суддів апеляційних і місцевих судів з метою надання методичної та практичної допомоги для однакового застосування норм Конституції та законів України на практиці.

Пленум наголошує на необхідності вжиття подальших заходів Вищим спеціалізованим судом України з розгляду цивільних і кримінальних справ щодо забезпечення однакового та правильного застосування законодавства судами цивільної і кримінальної юрисдикції, надання їм методичної допомоги.

Підвищеної уваги Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ потребує робота з розробки та опрацювання проектів законодавчих та інших нормативно-правових актів, спрямованих на вдосконалення цивільного і кримінального судочинства, судоустрою і статусу суддів, зокрема, правового захисту суддів від втручання у здійснення ними правосуддя, посягання на їх життя, здоров'я, честь і гідність.

Пленум відзначає тенденцію до покращення інформування громадськості про діяльність Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ. На офіційному веб-сайті та в інших засобах масової інформації систематично оприлюднюються повідомлення про заходи, які відбувалися у Вищому спеціалізованому суді України з розгляду цивільних і кримінальних справ або за участю його представників.

Пленум Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ

п о с т а н о в л я є :

1. Інформацію виконуючого обов'язки Голови, секретарів судових палат у цивільних і кримінальних справах та керівника апарату Вищого спеціалі-

зованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ про стан здійснення правосуддя Вищим спеціалізованим судом України з розгляду цивільних і кримінальних справ у 2012 р. та завдання на 2013 р. взяти до відома.

2. Вищому спеціалізованому суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ:

— за наслідками роботи півріччя і року аналізувати та доводити до відома суддів причини скасування Верховним Судом України судових рішень Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ та вживати заходів з метою усунення причин скасування;

— згідно з Планом роботи суду на I півріччя 2013 р. провести узагальнення судової практики, підготувати відповідні постанови пленуму щодо застосування судами законодавства з метою забезпечення єдності судової практики;

— постійно залучати членів Науково-консультативної ради Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ до вивчення та наукового аналізу й узагальнення судової практики з метою підготовки відповідних постанов пленуму; провести у I півріччі 2013 р. пленарне засідання та засідання секцій Науково-консультативної ради;

— надавати методичну та практичну допомогу судам нижчого рівня під час робочих виїздів у регіони. Невідкладно надати таку допомогу у цивільних справах Апеляційному суду м. Києва, у кримінальних справах – апеляційним судам Львівської, Рівненської та Івано-Франківської областей;

— активізувати роботу з підготовки пропозицій щодо внесення змін до законодавства України;

— вживати заходів з метою забезпечення захисту незалежності суддів та запобігання втручанню в їх професійну діяльність;

— доопрацювати та затвердити на засіданні пленуму Комунікційну стратегію Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ на 2013–2015 роки з метою забезпечення права громадян на доступ до правосуддя та налагодження ефективної взаємодії суду із суспільством.

3. Контроль за виконанням цієї постанови покласти на секретаря пленуму Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ.